

महसूल प्रशासन अधिक लोकाभिमुख,
कार्यक्षम, गतिमान व पारदर्शक करणे यासाठी
"महाराजस्व अभियान" राबविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक :- मराअ २०१६/प्र. क्र.१४४/म-५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख : ०३ ऑगस्ट, २०१६

वाचा : शासन निर्णय क्र. मराअ २०१६/ प्र.क्र.१४४/ म-५, दि.०१.०८.२०१६

परिपत्रक

महसूल प्रशासन अधिक लोकाभिमुख, कार्यक्षम, गतिमान व पारदर्शक करणे यासाठी राज्यात दिनांक ०१.०८.२०१६ ते ३१.०७.२०१७ या कालावधीत राबवावयाच्या "महाराजस्व अभियान" विषयक शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक मराअ-२०१६ /प्र.क्र.१४४/म-५, दिनांक ०१ ऑगस्ट, २०१६ अन्वये निर्गमित करण्यात आला आहे. सदरचा शासन निर्णय या शासन परिपत्रकासोबत जोडला असून तो महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०१६०८०३१४१५०६३९१९ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(मनु कुमार श्रीवास्तव)
प्रधान सचिव (महसूल)

प्रत :

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई : ३२
- २) मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई : ३२

- ३) सर्व जिल्हयांचे मा.पालकमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ४) मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई : ३२
- ५) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई : ३२
- ६) अप्पर मुख्य सचिव (मदत व पुनर्वसन), मंत्रालय, मुंबई : ३२
- ७) सचिव (वने), मंत्रालय, मुंबई : ३२
- ८) सर्व जिल्हयांचे पालक सचिव.
- ९) सर्व विभागीय आयुक्त
- १०) जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे.
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी
- १२) प्रधान सचिव (महसूल) यांचे विशेष कार्य अधिकारी तथा त्यांचे कार्यालय
- १३) सर्व सह सचिव व सर्व उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १४) कार्यासन म-५ निवड नस्ती.

महसूल प्रशासन अधिक लोकाभिमुख,
कार्यक्षम, गतिमान व पारदर्शक करणे यासाठी
"महाराजस्व अभियान" राबविणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक :- मराअ २०१६/प्र. क्र. १४४/म-५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: ०१ ऑगस्ट, २०१६

वाचा : १) शासन निर्णय क्र.सुजअ २०१३/प्र.क्र.८३/म-८, दि.१८.०७.२०१३

२) शासन निर्णय क्रमांक :- मराअ २०१५/प्र. क्र. ११०/म-५, दि.२९.०७.२०१५

प्रस्तावना :

सर्व सामान्य जनता, शेतकरी व शेतमजूर यांचा त्यांच्या दैनंदिन कामकाज व विविध प्रश्नांच्या संदर्भात महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रीय कार्यालयांशी नियमित संबंध येतो. शेतकरी व सर्वसामान्य जनतेचे दैनंदिन प्रश्न त्वरीत निकाली काढण्याच्या अनुषंगाने राज्यात पूर्वी सुवर्णजयंती राजस्व अभियान यशस्वीरीत्या राबविण्यात आला. तदनंतर "महसूल प्रशासन अधिक लोकाभिमुख, कार्यक्षम, गतिमान व पारदर्शक" करण्याच्या दृष्टीने सदर अभियानात काही नवीन लोकाभिमुख व प्रशासकीय घटकांचा समावेश करून राज्यात दिनांक ०१.०८.२०१५ पासून "महाराजस्व अभियान" राबविण्यात येत आहे. दिनांक ०१ ऑगस्ट, २०१६ पासून अधिक विस्तारीत स्वरूपात "महाराजस्व अभियान" राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

सर्व सामान्य जनता व शेतकरी यांचे महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रीय कार्यालयांशी संबंधित दैनंदिन प्रश्न सत्वर निकालात काढणे व महसूल प्रशासन अधिक लोकाभिमुख, कार्यक्षम व गतिमान करण्याच्या दृष्टीने राज्यात दिनांक ०१.०८.२०१५ पासून हाती घेण्यात आलेला "महाराजस्व अभियान" हा महत्वाकांक्षी कार्यक्रम सर्व जिल्ह्यांमध्ये दि.१ ऑगस्ट, २०१६ पासून पुढील प्रमाणे अधिक विस्तारित स्वरूपात राबविण्याचा शासन निर्णय घेत आहे.

२. दिनांक ०१.०८.२०१६ ते दिनांक ३१.०७.२०१७ या कालावधीत राबवावयाच्या महाराजस्व अभियान अंतर्गत खालील लोकाभिमुख व प्रशासकीय घटकांचा समावेश राहील:-

(अ) लोकाभिमुख घटक :-

महाराजस्व अभियानांतर्गत पुढील लोकाभिमुख घटक जिल्हाधिकारी/अपर जिल्हाधिकारी यांचे नेतृत्वाखाली जिल्हाधिकारी कार्यालयापासून गावपातळीपर्यंत प्रभावीपणे राबविण्यात यावेत :-

(i) प्रत्येक गावात शिवारफेरी कार्यक्रम आयोजित करणे :-

महसूल व वन विभाग, शासन परिपत्रक क्र. आरइव्ही १०२००१/प्र.क्र.४५/टी-२, दिनांक १ ऑगस्ट २००१ अनुसार महसूली लेखे अद्ययावत करणे व त्यावरून जमीन महसूल मागणी निश्चित करणे याबाबत कार्यपद्धती निश्चित करण्यात आली आहे. जिल्ह्याच्या, तालुक्याच्या तसेच गावाच्या भूसंपत्तीचे अचूक व्यवस्थापन व नियमन करण्याच्या दृष्टीने शिवारफेरीचा कार्यक्रम घेणे अत्यंत आवश्यक आहे. जमीन व जमीन वापराचे वस्तुनिष्ठ नियोजन हे शिवारफेरीच्या परिणामकारक अंमलबजावणीवर अवलंबून असून त्यात गावपातळीवरील सर्व संबंधित घटकांचा सहभाग महत्वाचा आहे. ग्रामपातळीवरील प्रशासकीय घटक तसेच हितसंबंधीत व्यक्ती म्हणजेच शेतकरी व ग्रामस्थ यांचे सहभागातून सजगतेने केलेल्या शिवारफेरीतून गावातील जमीन व जमीन वापराचा मांडण्यात आलेला वस्तुनिष्ठ लेखा-जोखा हा शिवारफेरी कार्यक्रमाचा गाभा आहे.

त्यानुसार गटनिहाय, गावनिहाय शिवारफेरी करून, जमीन व जमीन वापर पद्धती तसेच पाणी पुरवठ्यांची साधने, जलसिंचनाच्या नोंदी, पिकांच्या नोंदी इ. घटकांची " अचूक व परिपूर्ण " माहिती शिवारफेरीच्या माध्यमातून संकलीत करून गाव नमुने १ ते २१ अद्ययावत करण्यात यावेत. प्रत्येक गावात शिवारफेरी कार्यक्रम राबविताना तपासण्यात येणा-या प्रचलित घटकांव्यतिरिक्त खालील घटकांचा देखील समावेश करण्यात यावा:-

- (१) गटनिहाय पोट खराब क्षेत्र सर्वेक्षण नोंदी घेणे.
- (२) पोट सुधारलेल्या गटांच्या जमिनींचे सर्वेक्षण करणे व नोंदी घेणे.
- (३) सिंचित क्षेत्राचे सर्वेक्षण.
- (४) पिकांच्या/फळबागांच्या वस्तुनिष्ठ नोंदी घेणे.
- (५) पाणी पुरवठा साधनांच्या नोंदी घेणे.
(विहीरी/तलाव/कॅनॉल/ओढे/शेततळे/हातपंप/को.प.बंधारे/सिमेंट बंधारे/मध्यम प्रकल्प इ.)
- (६) नदी / नाले / ओढे यांचेवरील झालेल्या अतिक्रमणाची माहिती संकलीत करणे.

(ii) जमिनीच्या अनधिकृत अकृषिक वापराच्या बाबींची शोध मोहीम घेऊन कारवाई करणे :-

शिवारफेरी कार्यक्रमातर्गत किंवा स्वतंत्रपणे विशेष मोहीम घेवून विनापरवाना अकृषिक वापराखाली आणलेल्या जमिनींचा शोध घेवून त्यासंदर्भात संबंधितावर दंडात्मक / नियमानुसार कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच अशा प्रकरणी विहित कार्यपद्धतीनुसार अनधिकृत अकृषिक वापर नियमानुकूल करणे अथवा निष्कासित करण्याची कार्यवाही पूर्ण करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

(iii) शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमणे निष्कासनाची मोहीम राबविणे :-

- शिवारफेरी कार्यक्रमातर्गत किंवा स्वतंत्रपणे विशेष मोहीम घेवून शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमणांचा शोध घेवून सदर अतिक्रमणे शासनाच्या प्रचलित धोरणास अधीन राहून निष्कासन करण्याच्या दृष्टीने शासकीय जमिनीवरील सर्व अपात्र अतिक्रमणे कालबद्ध कार्यक्रम आखून निष्कासित करण्यात यावीत.

नियमानुकूल करण्यास पात्र अतिक्रमणे आढळल्यास त्यासंदर्भात शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार आवश्यक ते प्रस्ताव तयार करून सक्षम प्राधिका-यांकडे अंतिम निर्णयास्तव सादर करण्यात यावेत.

- शेती प्रयोजनाची अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्यासंदर्भात महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एलईएन १०९०/प्र.क्र.१७२/ज-१, दि.२८.११.१९९१ नुसार तसेच शासनाचे प्रचलित धोरण व आदेश विचारात घेऊन शासकीय व गायरान जमिनीवरील अतिक्रमणे नियमानुकूल/निष्कासित करण्यासंदर्भात प्रकरणपरत्वे उचित निर्णय घेवून प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढण्याकरिता विशेष मोहीम राबविण्यात यावी.

(iv) इनाम व वतन जमीन शर्तभंग तपासणी व कार्यवाही करणे :-

शिवार फेरी कार्यक्रमांतर्गत किंवा स्वतंत्रपणे इनाम व वतन जमिनीच्या संदर्भात शर्तभंग तपासणी मोहीम हाती घेवून प्रकरणपरत्वे नियमानुसार दंडाचे आदेश पारीत करून वसूली करण्यात यावी व अधिकार अभिलेख त्याअन्वये अद्ययावत करण्यात यावेत.

(v) विविध प्रयोजनांसाठी शासकीय जमीन कब्जेहक्काने अथवा भाडेपट्ट्याने प्रदान केलेल्या प्रकरणी पुढीलप्रमाणे कार्यवाही अभियान कालावधीत मोहिमेच्या स्वरूपात पूर्ण करणे :-

- (१) दक्षता पथकामार्फत १००% तपासणी करून घेऊन भाडेपट्ट्याने / कब्जेहक्काने शासनाने प्रदान केलेल्या जमिनीच्या संदर्भात शर्तभंग झालेल्या प्रकरणांचा शोध घेण्यात यावा.
- (२) अशा तपासणीअंती आढळणारी जी शर्तभंग प्रकरणे नियमानुकूल करणे शक्य आहे अशी प्रकरणे संबंधित सक्षम प्राधिकरणाकडे सादर करण्यात यावीत. शर्तभंग झालेल्या ज्या प्रकरणांमध्ये क्षेत्रीय स्तरावर शर्तभंग नियमित करणे शक्य आहे अशा सर्व प्रकरणांमध्ये जिल्हाधिकारी किंवा यथास्थिती विभागीय आयुक्त यांच्या पातळीवर निर्णय घेण्यात यावा. तसेच शर्तभंग झालेल्या ज्या प्रकरणांमध्ये शासनस्तरावरच असा शर्तभंग नियमानुकूल होणे अपेक्षित आहे, अशा सर्व प्रकरणांमध्ये परिपूर्ण प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात यावा.
- (३) भाडेपट्टा / कब्जेहक्काने प्रदान केलेल्या शासकीय जमिनीची अद्ययावत माहिती तयार करण्यात यावी. शासन परिपत्रक, क्र. लेखाप-१०/२०११/प्र.क्र.१५९/ज-१, दि. ३ मार्च, २०१२ व शासन पत्र क्र. लेखाप-१०/२०११/प्र.क्र.१५९/ज-१, दि. ७.६.२०१२ अन्वये विहित केलेल्या परिशिष्ट- “अ” व “ब” च्या नमुन्यामधील परिपूर्ण व अद्ययावत नोंदवहीतील माहिती जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावी.
- (४) शासन परिपत्रक क्र. जमीन-०८/२०१२/प्र.क्र.५१/ज-१, दि. २३.१०.२०१२ नुसार दिलेल्या निदेशाप्रमाणे महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जमिनीची विल्हेवाट करणे) नियम १९७१ च्या नियम ४९ खालील नमुना-१८ मध्ये प्रदर्शित करावयाची

प्रमाणपत्रे सर्वसंबंधित मालमत्तांवर प्रदर्शित करण्याबाबत कार्यवाही पूर्ण करण्यात यावी.

- (५) शासन परिपत्रक, क्र. जमीन-०८/२०१२/प्र.क्र.४९/ज-१, दि. २६.११.२०१२ नुसार देण्यात आलेल्या निर्देशानुसार कब्जेहक्काने / भाडेपट्ट्याने जमीन प्रदानांचे सर्व शासन आदेश / ज्ञापने जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावेत.

(vi) भोगवटादार वर्ग-२ जमिनींचा अद्ययावत “डाटा बँक” तयार करणे.

- (अ) राज्यातील विविध भोगवटादार वर्ग-२ या सत्ता प्रकारच्या जमिनींबाबत सुधारीत गाव नमूना नंबर १-क हा विहीत करण्यात आलेला असून या नमुन्यात संपूर्ण जिल्ह्यातील गावनिहाय भोगवटादार वर्ग-२ च्या जमिनींची माहिती अद्ययावत करण्याच्या सूचना महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांक लोआप्र २००९/प्र.क्र.२३८/ल-६, दि.१७.०३.२०१२ अन्वये देण्यात आलेल्या आहेत. त्या अनुषंगाने सत्वर अनुपालनात्मक कार्यवाही करण्यात यावी. या अंतर्गत नियंत्रित सत्ता प्रकाराच्या जमिनींची ही नोंद जिल्हास्तरावर नोंदवहीमध्ये ठेवण्यात यावी व सदर माहिती संगणकीय प्रणालीवर साठविण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

वरीलप्रमाणे अशा जमिनींची माहिती तयार करून अचूक डाटा बेस तयार करण्यात यावा व संबंधित उपनिबंधकांना तसेच नियोजन प्राधिकरणास व जनतेस माहितीकरिता उपलब्ध करून देण्यात यावा.

- (ब) महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ च्या कलम २९ (२) (c) अन्वये विदर्भातील भूमीधारी वर्ग-२ प्रवर्गातील जमिनी भूमिस्वामीमध्ये वर्ग-१ मध्ये वर्ग करण्याबाबत महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांक जमीन १२/२०११/प्र.क्र.१८०/ज-१, दि.०२.०१.२०१२ ची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी व प्रलंबित प्रकरणे सत्वर निकाली काढण्याकरिता विशेष मोहीम राबविण्यात यावी व त्यानुषंगाने नागपूर आणि अमरावती विभागातील सर्व प्रलंबित प्रकरणे अभियान कालावधीत विशेष मोहिम हाती घेवून निर्णीत करण्यात यावीत.

(vii) शासकीय जमिनींवरील भाडेपट्ट्यांच्या नुतनीकरणासाठी व भाडेपट्ट्यांच्या निष्पादनासाठी विशेष मोहीम राबविणे :-

- (अ) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांक जमीन २५०५/प्र.क्र.४०५/ज-२, दि.१२.१२.२०१२ प्रमाणे बृहन्मुंबईतील शासकीय जमिनींच्या भाडेपट्ट्यांच्या नुतनीकरणाविषयक धोरणाप्रमाणे शासकीय जमिनींवरील संपुष्टात आलेल्या भाडेपट्ट्याचे नूतनीकरण करण्याची विशेष मोहीम राबविण्यात यावी. ही कार्यवाही करीत असताना त्यामधील शर्तभंगावर नियमानुसार दंडात्मक कार्यवाही करून दंडाची वसूली करण्यात यावी.

- (ब) नागपूर व अमरावती विभागातील तत्कालीन मध्य प्रदेश शासन किंवा सी.पी.ॲंड बेरार जमीन महसूल अधिनियमान्वये शासनाने निवासी, वाणिज्यिक आणि औद्योगिक प्रयोजनासाठी भाडेपट्ट्याने दिलेल्या नझूल जमिनींच्या भाडेपट्ट्यांचे

नूतनीकरण करणे, शर्तभंग नियमित करणे व अन्य बाबींच्या अनुषंगाने सुधारीत धोरण शासन निर्णय, क्र. जमीन-२४९९/प्र.क्र.१२५/ज-८, दिनांक २३.१२.२०१५ अन्वये निर्गमित करण्यात आले आहे. त्यानुषंगाने भाडेपट्टा संपुष्टात आलेल्या प्रकरणांत नझुल जमिनींच्या भाडेपट्ट्याचे नूतनीकरण करावयाची कार्यवाही मोहिम घेऊन पूर्ण करण्यात यावी. तसेच सर्व शर्तभंग प्रकरणांत उक्त शासन निर्णयातील तरतुदीप्रमाणे कार्यवाही पूर्ण करण्यात यावी.

(क) उर्वरित महाराष्ट्रातील शासकीय जमिनींच्या संपुष्टात आलेल्या भाडेपट्ट्यांचा आढावा घेण्यात यावा. आणि या भाडेपट्ट्यांच्या बाबतीत शर्तभंग झाला असल्यास त्याबाबतीत नियमानुसार दंडात्मक कार्यवाही करून दंडाची वसूली करण्यात यावी व शासनाच्या प्रचलित आदेशानुसार भाडेपट्ट्यांच्या नूतनीकरणा विषयी कार्यवाही करण्यात यावी.

(ड) संपूर्ण राज्यात भाडेपट्ट्याने प्रदान केलेल्या शासकीय जमिनींच्या बाबतीत ज्या प्रकरणात अद्याप भाडेपट्ट्याचे निष्पादन झालेले नाही, त्याप्रकरणी भाडेपट्ट्याचे निष्पादन करण्याची कार्यवाही मोहिम घेवून पूर्ण करण्यात यावी.

(viii) गाव नकाशाप्रमाणे अतिक्रमीत व बंद झालेले गाडी रस्ते/पाणंद/पांधण/शेतारस्ते/शिवाररस्ते/शेतावर जाण्याचे पायमार्ग मोकळे करणे:-

गाव नकाशाप्रमाणे अतिक्रमित व बंद झालेले गाडी रस्ते/पाणंद/पांधण/शेतारस्ते/शिवाररस्ते/शेतावर जाण्याचे पायमार्ग लोकसहभागाद्वारे मोकळे करणे यासाठी सर्व जिल्ह्यात विशेष मोहीम राबविण्यात यावी. याकरीता पुढीलप्रमाणे कार्यपद्धती अनुसरण्यात यावी :-

- ❖ सर्व प्रथम संबंधित तलाठी यांचेमार्फत अतिक्रमित व बंद झालेल्या पाणंद/पांधण/शेतारस्ते/शिवार रस्ते/गाडी रस्ते/शेतावर जाण्याचे पायमार्ग अशा रस्त्यांबाबत माहिती संकलित करण्यात यावी.
- ❖ वरीलप्रमाणे संकलित केलेल्या रस्त्यांची माहिती सर्व गावक-यांना व्हावी याकरिता सदर रस्त्यांची माहिती ग्रामपंचायत/चावडीमध्ये गाव नकाशात दर्शवून तेथे दर्शनी भागात लावण्यात यावी.
- ❖ त्यानंतर सर्वप्रथम जे शेतकरी अतिक्रमित व बंद झालेले रस्ते मोकळे करून देण्यास स्वतःहून पुढाकार घेतील असे अतिक्रमित व बंद झालेले रस्ते मोकळे करण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.
- ❖ त्यानंतर अतिक्रमणामुळे बंद झालेले उर्वरित रस्ते मोकळे करण्याबाबत उपलब्ध कायदेशीर तरतुदींचा आधार घेऊन पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.

वरीलप्रमाणे या मोहिमेअंतर्गत अतिक्रमणमुक्त झालेले साधारणतः ६ फुट किंवा त्यापेक्षा जास्त रुंदीचे रस्ते महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजना अंतर्गत किंवा जिल्हा नियोजन समितीच्या निधीतून किंवा अन्य योजनेंतर्गत या प्रयोजनार्थ उपलब्ध होऊ शकणाऱ्या निधीतून विकसित करण्यात यावेत.

(ix) अर्ध-न्यायिक प्रकरणांचा निपटारा करणे. :-

शासन निर्णय एस-३०/२०१५/प्र.क्र.२९९/ज-१, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१५ अन्वये महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ आणि त्याखालील नियमातील तरतुदीअन्वये प्राप्त होणारी अपीले किंवा पुनरीक्षण / पुनर्विलोकन अर्ज विषयक कामकाज हाताळताना अवलंबवावयाच्या कार्यपद्धती विषयी सर्व संबंधितांना सर्वसमावेशक निदेश देण्यात आलेले आहेत. त्या अनुषंगाने अपिले व पुनरीक्षण / पुनर्विलोकन अर्जावर केलेल्या कार्यवाहीबाबतची माहिती, सदर शासन निर्णयासोबत जोडलेले परिशिष्ट - अ मध्ये संकलित करण्यात यावी.

महसूल प्राधिकारी यांच्याकडे दाखल करण्यात येणारी अपीले व पुनरीक्षण / पुनर्विलोकन अर्ज विहित कालमर्यादेत निकाली निघण्याच्या दृष्टीने तसेच प्रशासकीय सुलभतेच्या दृष्टीने महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ च्या कलम २५५ आणि कलम २५७ मध्ये महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११/२०१६ अन्वये सुधारणा करण्यात आली असून त्यानुसार असे अपिल / पुनरीक्षण किंवा पुनर्विलोकन अर्ज दाखल झाल्यापासून एक वर्षाच्या कालावधीच्या आत निकाली काढणे अनिवार्य करण्यात आले आहे. या पार्श्वभूमीवर महसूल अधिका-यांकडे ६ महिन्यांपेक्षा जास्त प्रलंबित असलेली सर्व अर्धन्यायिक प्रकरणे दि. ३१.०३.२०१७ पर्यंत अंतिम निर्णय देवून निकाली काढण्याच्या दृष्टीने नियोजनबद्ध कार्यवाही करण्यात यावी.

महसूल अधिका-यांकडील अर्धन्यायिक कामकाज हे शेतक-यांच्या व जनतेच्या दृष्टीने अत्यंत जिवाळ्याची बाब असल्याने या कामासाठी विशेष स्वतंत्र वेळ देणे गरजेचे आहे. त्यामुळे अर्धन्यायिक प्रकरणांच्या निपटा-यासाठी आठवड्यातील मंगळवार हा दिवस निश्चित करण्यात येत आहे. या दिवशी अन्य बैठका, दौरे इत्यादी आयोजित न करता पूर्ण दिवस सर्व महसूल अधिका-यांनी अर्धन्यायिक कामकाज करावे. त्याचप्रमाणे प्रलंबित अर्धन्यायिक प्रकरणांच्या संख्येचा विचार करता आठवड्यातील अन्य दिवशीही अर्धन्यायिक प्रकरणे सुनावणी व निर्णयास्तव ठेवण्यात यावीत.

या मोहिमेचे सनियंत्रण सुकर व्हावे, यासाठी अर्धन्यायिक प्रकरणे हाताळणा-या सर्व महसूल प्राधिका-यांनी e-DISNIC प्रणालीचा पूर्ण वापर करणे अनिवार्य राहील.

(x) एक महिन्याच्यावर प्रलंबित असलेले फेरफार निकाली काढणे व त्याकरिता मंडळ मुख्यालयी फेरफार अदालत घेणे :-

- ❖ सर्व प्रथम तहसिल स्तरावर मंडळ निहाय एक महिन्याचे वर प्रलंबित असलेल्या साध्या व वादग्रस्त फेरफारांची संख्या निश्चित करण्यात यावी.
- ❖ तदनंतर प्रत्येक नायब तहसिलदारांकडे एक किंवा जास्तीत जास्त दोन महसूल मंडळांमध्ये एक महिन्याच्या वर प्रलंबित फेरफार निकाली काढण्याच्या दृष्टीने “फेरफार अदालत” आयोजित करण्याची जबाबदारी सोपविण्यात यावी.
- ❖ सदर फेरफार अदालत प्रत्येक महिन्याच्या दुस-या बुधवारी महसूल मंडळाच्या मुख्यालयी आयोजित करण्यात यावी व याबाबत व्यापक प्रसिध्दी देण्यात यावी.

- ❖ फेरफार अदालतच्या दिवशी प्रलंबित फेरफार नोंदीच्या संदर्भात अर्जदार व हरकतदार यांना आवश्यक त्या पुराव्यांसह उपस्थित राहण्याबाबत नोटीस बजावण्यात यावी.
- ❖ सदर प्रलंबित फेरफार उपलब्ध अभिलेखावरून नियमानुसार असल्याचे निष्पन्न होत असल्यास त्याच दिवशी प्रमाणित करण्यात यावेत.
- ❖ दुय्यम निबंधकाकडून दरमहा प्राप्त होणा-या 'अ पत्रकाची' गाव दफ्तरी नोंद घेण्यात आल्याची खात्री करण्यात यावी व गेल्या १० वर्षांतील अशा प्रलंबित 'अ पत्रकांचा' आढावा घेऊन त्यासंबंधी फेरफार नोंदी पूर्ण करण्यात याव्यात.

(xi) भूसंपादन केलेल्या प्रकरणी कमी जास्त पत्रके तयार करून गाव दफ्तर अद्ययावत करणे :-

खाजगी जमिनीचे भूसंपादन झाल्यानंतरही प्रत्यक्षात कमी जास्त पत्रके तयार करून गाव दफ्तरातील सर्व नोंदी अद्ययावत न केल्यामुळे गाव दफ्तरात मूळ मालकांची नावे तशीच राहात असल्याचे व काही प्रकरणात त्यातून कायदेशीर गुंतागुंती निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. हे टाळण्यासाठी, सर्व जिल्हाधिका-यांनी भूमि अभिलेख कार्यालयांकडून मागील सर्व भूसंपादन निवाड्यांची कमी-जास्त पत्रके मिळवून त्यांचा अंमल गाव दफ्तरी दिला गेला आहे का याची खात्री करण्याच्या दृष्टीने निवाडानिहाय व गावे/वाड्या निहाय माहिती संकलित करून त्या निवाड्याचा अंमल पूर्णपणे गाव दफ्तरी घेण्यात आला आहे का, याची शहानिशा करण्यात यावी व अंमल घेतला गेला नसल्यास चालू वर्षात अंमल देण्याची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात यावी.

(xii) राज्यातील कुळकायद्यांमध्ये अलिकडे झालेल्या सुधारणांची अंमलबजावणी करणे :-

महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियमाच्या कलम ८४ क, आणि कलम ८४क महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियमाच्या कलम १२२ आणि कलम १२२ अ, तसेच हैद्राबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम १९५० च्या कलम ९८ क आणि कलम ९८ क-२ मध्ये महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०/२०१६ अन्वये करण्यात आलेल्या सुधारणांनुसार जिल्हाधिकारी यांनी कालबद्ध कार्यक्रम तयार करून तहसिलदारांपुढे उक्त कलमांखालील दि. १.८.२०१६ रोजी प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा करण्याबाबत सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांना सूचना द्याव्यात व अशा सर्व प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा दिनांक ३१.०३.२०१७ पूर्वी करण्यात येईल हे सुनिश्चित करावेत.

(xiii) उद्योग / व्यवसाय सुगमता (Ease of Doing Business) साध्य करणे:-

राज्यात उद्योग / व्यवसाय सुगमता साध्य करण्यासाठी जमीनीच्या अकृषिक वापराच्या प्रक्रियेचे सुलभीकरण करण्याकामी खालीलप्रमाणे करण्यात आलेल्या सुधारणांची कशोशीने अंमलबजावणी अभियान कालावधीत करण्यात यावी.

(अ) महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील कलम ४४ अ अन्वये खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी कार्यवाही सुकर व्हावी या करीता शासन निर्णय क्र. एनएपी-२०१५/ प्र.क्र.२८/

टी-१, दिनांक ३१ मार्च २०१५ अन्वये प्रत्येक जिल्ह्यात “औद्योगिक अकृषिक वापर सहाय्यभूत समिती” गठीत करण्यात आली आहे. सन २०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १९, अन्वये उक्त संहितेच्या कलम ४४ अ नुसार खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी सनद देण्याकरीता ६० दिवसांची कालमर्यादा निश्चित करण्यात आलेली आहे. सदर समितीमार्फत आवश्यक माहिती प्राप्त करून जे उद्योजक कलम ४४ अ चा अवलंब करून औद्योगिक वापर सुरू करतील त्यांना मुदतीत सनद उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. सनदेसाठी प्राप्त प्रलंबित अर्जावर अभियान कालावधीत मोहिम घेवून कार्यवाही पूर्ण करून ६० दिवसापेक्षा अधिक कालावधीसाठी प्रलंबित कोणताही अर्ज शिल्लक राहणार नाही हे सुनिश्चित करण्यात यावे.

(ब) महाराष्ट्र जमिन महसूल संहिता, १९६६ मधील कलम ४२अ खालील तरतूदीनुसार ज्या क्षेत्रासाठी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६, अन्वये विकास आराखडा अंतिमरित्या अथवा प्रारूप रित्या प्रसिध्द करण्यात आला आहे अशा जमिनीचा विकास करण्याकरिता कलम ४२ अथवा कलम ४४ अन्वये जिल्हाधिका-याच्या पूर्व परवानगीची आवश्यकता नाही, अशी सुधारणा सन २०१४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३७ अन्वये करण्यात आली आहे. त्या अनुषंगाने शासन निर्णय क्रमांक एनएपी -२०१६/ प्र.क्र. ७/ टि-१, दिनांक २२.०१.२०१६ अन्वये करावयाच्या कार्यवाही बाबत स्पष्टता, कार्यपद्धती व जबाबदारी निश्चित करण्यात आली आहे. कलम ४२ अ अन्वये ज्या अर्जदारांना नियोजन प्राधिकाऱ्याने विकास परवानगी दिली असेल त्यांच्याकडून रुपांतर कर व अकृषिक करांचा भरणा करून घेऊन त्यांना विहित मुदतीत सनद देण्याकरीता मोहिम घेऊन कार्यवाही पूर्ण करण्यात यावी.

(xiv) विशेष शिबीरे घेऊन विविध दाखले प्रदान करणे :-

सर्वसामान्य जनतेस शैक्षणिक व अन्य कामांकरीता विविध स्वरूपाच्या दाखल्यांची आवश्यकता असते. यासंबंधी प्रक्रिया सुकर करण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांना लागणा-या प्रमाणपत्रांकरीता सहामाही/वार्षिक परिक्षेच्या पूर्वी व सुट्टीच्या दिवशी तसेच सर्वसाधारण जनतेस आवश्यक दाखल्यांसाठी जनतेच्या सोयीच्या मध्यवर्ती ठिकाणी विशेष शिबिरे आयोजित करून त्या ठिकाणी दाखल्यांकरीता आवश्यक ते अर्ज व कागदपत्रे याबाबत जनतेस माहिती द्यावी व त्याच ठिकाणी अर्ज भरून घेवून विविध दाखले निर्गमित करण्यात यावेत. यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबण्यात यावी :-

- ❖ सर्व प्रथम तालुक्यातील सर्व शाळा व महाविद्यालयांची तसेच अन्य “दाखले वाटप केंद्रा” ची संख्या निर्धारित करण्यात यावी.
- ❖ त्यानंतर तेथे घ्यावयाच्या “दाखले वाटप शिबीरांच्या” तारखा निश्चित करण्यात याव्यात व त्यास व्यापक प्रमाणात प्रसिध्दी द्यावी.
- ❖ अशा शिबिरांसाठी निश्चित केलेल्या शाळा किंवा महाविद्यालयाच्या मुख्याध्यापक/प्राचार्यांना विविध प्रमाणपत्रांकरिता आवश्यक असलेले अर्जाचे छापील नमुने व आवश्यक असणा-या दस्तऐवजांची यादी पुरविण्यात यावी

जेणेकरुन शिबीराच्या दिवशी परिपूर्ण विहीत नमुन्यात भरलेले अर्ज विद्यार्थ्यांकडून प्राप्त करुन घेता येतील.

- ❖ शिबीराच्या दिवशी आवश्यक असलेला सर्व अधिकारी व कर्मचारी वर्ग शिबीरास उपस्थित राहील हे सुनिश्चित करण्यात यावे जेणेकरुन विद्यार्थ्यांस/अर्जदारास त्याच दिवशी प्रमाणपत्रे/दाखले पुरविता येतील.
- ❖ या संदर्भात शासन परिपत्रक क्रमांक - संकीर्ण ०२/२०१०/प्र.क्र.१५/ई-१, दिनांक - ३ ऑगस्ट, २०१० मध्ये सविस्तर कार्यपध्दती देण्यात आलेली आहे. त्या कार्यपध्दतीचे पालन करण्यात यावे.

(xv) विस्तारित समाधान योजना राबविणे :-

विस्तारित समाधान योजनेअंतर्गत विविध खात्यांच्या अधिका-यांनी विशिष्ट दिवशी ग्राम/मंडळ स्तरावर एकत्र येऊन जनतेच्या समस्यांचे जागेवरच निराकरण करणे संकल्पित आहे. या विस्तारित समाधान योजनेंतर्गत शासनाच्या विविध विभागांचे अधिकारी व कर्मचारी यांनी ग्राम/मंडळ स्तरावर महिन्यातून एका विशिष्ट पूर्वनियोजित दिवशी एकत्र यावे व जनतेस शासनाच्या विविध योजनांचा लाभ प्रत्यक्ष देण्याची कार्यवाही करावी. त्यासाठी या विस्तारित समाधान योजनेचे अत्यंत सूक्ष्म नियोजन जिल्हाधिकारी यांनी करुन त्यामध्ये सर्व विभागांना योग्य प्रकारे सामावून घ्यावे व त्यास व्यापक पूर्वप्रसिध्दी द्यावी. प्रत्यक्षात कार्यक्रमांचे आयोजन लोकप्रतिनिधी/वरिष्ठ अधिकारी यांच्या उपस्थितीत करण्यात यावे.

वरीलप्रमाणे समाधान योजनेअंतर्गत काही कार्यक्रम विशेषत्वाने महिला खातेदारांसाठी गाव पातळीवर घेऊन त्यांच्या अडी-अडचणी सोडवणे व त्यांचे सक्षमीकरण करण्यासाठी विशेष मेळावे आयोजित करण्यात यावेत. या विशेष मेळाव्या अंतर्गत महिला खातेदारांना शासनाच्या विविध विभागांमार्फत शेतक-यांसाठी, विशेषत्वाने महिलांसाठी राबविल्या जाणा-या योजनांची माहिती देणे, तसेच महिला खातेदारांच्या महसूल विभागाशी निगडीत असणा-या अडी-अडचणी समजून घेऊन त्यांचे त्याच ठिकाणी निराकरण करणे याकडे प्राधान्याने लक्ष देण्यात यावे.

(ब) प्रशासकीय घटक :-

महाराजस्व अभियानांतर्गत खालील प्रशासकीय घटक, जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमी अभिलेख, (महा. राज्य), पुणे व त्यांची अधीनस्त कार्यालये तसेच विभागीय आयुक्त कार्यालयापासून ते तहसिल कार्यालयापर्यंत सर्व क्षेत्रीय महसूली कार्यालयांमध्ये प्रभावीपणे राबविण्यात यावेत:-

(i) सर्व संवर्गांची ज्येष्ठतासूची अद्यावत करणे :-

गट-अ ते गट-ड संवर्गातील क्षेत्रीय स्तरावर कर्मचा-यांची अद्यावत ज्येष्ठतासूची तयार करुन ती मार्च २०१७ अखेर पर्यंत अंतिमतः प्रसिध्द करण्यात यावी.

- (ii) विविध संवर्गासाठी बिंदुनामावली अद्ययावत करून प्रमाणित करणे व Online Roster भरणे:-

गट-अ ते गट-ड संवर्गातील कर्मचा-यांची बिंदू नामावली अद्ययावत करून ती प्रमाणित करून घेण्यात यावी तसेच सामान्य प्रशासन विभागाच्या सूचनेनुसार सदर माहिती Online Roster प्रणाली मध्ये भरण्यात यावी.

- (iii) अधिकारी / कर्मचाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल अद्ययावत ठेवणे :-

दरवर्षी कार्यरत अधिकारी / कर्मचाऱ्यांचे वार्षिक मुल्यमापन करण्यासाठी संबंधित कर्मचाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल लिहिले जातात. संबंधित कर्मचाऱ्यांची पदोन्नती, परिविक्षा कालावधी समाप्त करणे, वयाच्या ५०/५५ वर्षी पुनर्विलोकन करणे इ. साठी सदर गोपनीय अहवाल विचारात घेतले जातात. त्याकरीता संबंधित कर्मचाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल सामान्य प्रशासन विभागाने विहीत केलेल्या कार्यपद्धती व वेळापत्रकानुसार विहीत वेळेत त्यांचे वरिष्ठांकडून प्रतिवेदित व पुनर्विलोकित केले जातील व त्यानुसार ते संबंधित कर्मचाऱ्यास उपलब्ध करून दिले जातील या दृष्टीने कार्यवाही करण्यात यावी.

- (iv) वर्ग-क च्या कर्मचाऱ्यांसाठी विभागीय परिक्षा आयोजित करणे :-

पदोन्नतीसाठी व सेवेत स्थायीकरण प्राप्त करण्यासाठी कर्मचाऱ्यांनी त्या त्या संवर्गासाठी विहीत केलेल्या विभागीय परिक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. त्याकरीता सर्व संबंधित अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना विभागीय परिक्षा देता यावी यासाठी विहीत कालावधीत विभागीय परिक्षांचे आयोजन करणे व त्याचे निकाल विहीत मुदतीत जाहिर करणे बाबत कार्यवाही करण्यात यावी.

- (v) पदोन्नती प्रस्ताव तयार करणे :-

गट-अ ते गट-ड संवर्गातील कर्मचा-यांची सेवाज्येष्ठतासूची तसेच प्रमाणित बिंदू नामावली विचारात घेवून पदोन्नतीबाबतचे प्रस्ताव सत्वर तयार करून संबंधित सक्षम प्राधिका-याकडे सादर करण्यात यावेत.

- (vi) अधिकारी / कर्मचाऱ्यांसाठी सेवांतर्गत प्रशिक्षण आयोजित करणे :-

सामान्य प्रशासन विभागाने शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी घेतलेल्या सेवांतर्गत प्रशिक्षणाबाबत घेतलेल्या धोरणात्मक निर्णयानुसार महसूल सेवेतील अधिकारी / कर्मचारी यांना आपली कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या सक्षमपणे पार पाडता यावीत तसेच त्याचा प्रशासनात प्रभावीपणे उपयोग व्हावा आणि त्यानुषंगाने जनतेस अचूक व जलदगतीने सेवा उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी संबंधित अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना सेवांतर्गत प्रशिक्षण देणे आवश्यक आहे. तेव्हा विभागामार्फत तसेच अन्य प्रशिक्षण

संस्थांमार्फत नियमितपणे अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना सेवांतर्गत प्रशिक्षण देण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात यावी.

(vii) प्रलंबित विभागीय चौकशी पूर्ण करणे:-

- (१) गट-अ ते गट-ड संवर्गातील कर्मचाऱ्यांची विभागीय चौकशीबाबतची प्रलंबित प्रकरणे विहित मुदतीत निकाली काढणे आवश्यक आहे. प्रकरणाचे गांभीर्य विचारात घेवून महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ मधील तरतूदीनुसार चौकशी सुरु करणे, चौकशी सुरु केलेल्या प्रकरणी चौकशी अधिकारी व सादरकर्ता अधिकारी अविलंब नेमणे आणि चौकशी अहवाल विहित मुदतीत प्राप्त करून घेऊन शिक्षा अंतिम करण्याबाबत तातडीने कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. दिनांक १ एप्रिल, २०१६ रोजी दोन वर्षे व त्याहून अधिक काळ प्रलंबित विभागीय चौकशी प्रकरणांवर डिसेंबर, २०१६ पूर्वी अंतिम कार्यवाही होईल, हे सुनिश्चित करण्यात यावे.
  - (२) सामान्य प्रशासन विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक : निप्रआ-१११२/प्र.क्र.८२/११-अ, दिनांक २३/०४/२०१३ अन्वये नव्याने सुरु होणा-या विभागीय चौकशी प्रकरणांच्या बाबतीत विहित कालमर्यादेचे कटाक्षाने पालन करण्यात यावे.
  - (३) विभागीय चौकशी सुरु होणा-या सर्व प्रकरणांमध्ये वेळेवर विभागीय चौकशी अधिकारी व सादरकर्ता अधिकारी यांची नियुक्ती करण्यात यावी आणि चौकशी अहवाल विहित कालमर्यादेत प्राप्त होईल यासाठी आवश्यक पाठपुरावा करण्यात यावा.
  - (४) ज्या प्रकरणी विभागीय चौकशी अहवाल प्राप्त झाले आहेत अशी प्रकरणे अविलंब अंतिम निर्णयाप्रत येतील असे सुनिश्चित करण्यात यावे.
- वरीलप्रमाणे कार्यवाही होण्याच्या दृष्टीने प्रलंबित विभागीय चौकशी प्रकरणांचा नियमित स्वरूपात आढावा घेण्यात यावा.

(viii) सेवापुस्तके अद्ययावत करणे

गट-अ ते गट-ड संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या सेवापुस्तकांमध्ये आवश्यक त्या नोंदी सत्वर घेवून सेवापुस्तके अद्ययावत करण्यात यावीत.

(ix) महालेखापाल कार्यालयाने लेखा परीक्षणात आक्षेपित केलेले जमा व खर्चाचे परिच्छेद मोहिम घेवून निकाली काढणे:-

- (अ) महालेखापाल कार्यालयाकडून दरवर्षी महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रीय कार्यालयांचे लेखापरिक्षण केले जाते. सदर लेखापरिक्षणात आक्षेपित केलेले जमा व खर्चाचे परिच्छेद मोठ्या प्रमाणात प्रलंबित आहेत. जमा लेखा परिच्छेदांमध्ये अंतर्भूत असलेली जमा रक्कम वसूल करून दिनांक ३१.०३.२०१७ पर्यंत संबंधित लेखापरिच्छेद निकाली काढणेबाबत नियोजनबद्ध कार्यवाही करण्यात यावी.
- (ब) महालेखापाल कार्यालयाकडून लेखा परीक्षणाद्वारे प्राप्त झालेले विविध स्वरूपाचे प्रलंबित परिच्छेद, शिफारशी व विनियोजन लेख्यांवरील प्रलंबित स्पष्टीकरणात्मक

ज्ञापने या अन्वये निदर्शनास आलेल्या त्रुटी / अनियमिततांबाबत स्पष्टीकरण देऊन ती नियोजनबद्ध पद्धतीने विहित कालावधीत निकाली काढण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी.

(x) लोकलेखा समितीचे अहवाल, नागरी अहवाल व महसूली जमा अहवालावरील प्रलंबित परिच्छेद व शिफारशी या विषयी क्षेत्रीय स्तरावरील कार्यवाही अविलंब पूर्ण करणे :-

महालेखापाल कार्यालयाकडून लेखापरीक्षणात आढळून आलेल्या अनियमिततेच्या अनुषंगाने विविध अहवाल विधानमंडळाला सादर केले जातात. त्यावर लोकलेखा समितीकडून वेळोवेळी संबंधित अहवालाच्या अनुषंगाने विभाग प्रमुखांची साक्ष घेण्यात येते. अशा साक्षीच्या वेळी प्रलंबित परिच्छेद व शिफारशीबाबत करण्यात आलेल्या कार्यवाही विषयी विचारणा केली जाते. तेव्हा प्रलंबित असलेल्या उक्त परिच्छेदांवर व शिफारशींवर क्षेत्रीय स्तरावर अपेक्षित कार्यवाही विहित मुदतीत पूर्ण करून शासनास अहवाल सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

(xi) प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्रे महालेखापाल कार्यालयास सादर करणे:-

प्रलंबित “उपयोगिता प्रमाणपत्रे” महालेखापाल कार्यालयास विहित मुदतीत सादर करून प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढण्याच्या दृष्टीने सत्वर कार्यवाही करण्यात यावी.

(xii) प्रलंबित संक्षिप्त देयकांची तपशिलवार देयके महालेखापाल कार्यालयास सादर करणे :-

प्रलंबित संक्षिप्त देयकांची तपशिलवार देयके महालेखापाल कार्यालयास विहित मुदतीत सादर करून याबाबतची प्रलंबितता अभियान कालावधीत निकाली काढण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही करण्यात यावी.

(xiii) सहा बंडल पद्धतीने अभिलेख ठेवणे:-

सर्व कार्यालयांमध्ये सहा स्तरीय अभिलेख ठेवण्यासंबंधी पद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा व त्यानुसार प्रत्येक कार्यासनातील अभिलेख, चालू असलेल्या संदर्भांची कागदपत्रे, प्रतिक्षाधीन कागदपत्रे, नियतकालिके, स्थायी आदेश फाईल, अभिलेखपात्र कागदपत्रे, ड-वर्ग कागदपत्रे अशी वर्गवारी करून सहा गट्यात ठेवण्याची दक्षता घेण्यात यावी. यासाठी नियमितपणे दप्तर तपासण्या करण्यात याव्यात.

(xiv) अभिलेख कक्ष अद्ययावत करणे :-

शासकीय कामकाजासाठी अत्यावश्यक असलेले लेखे अभिलेख कक्षांमध्ये जतन केले जातात. अशा अभिलेख्यांचे अ,ब,क,ड वर्गवारीनुसार वर्गीकरण करण्यात यावे. तहसिल कार्यालय ते विभागीय आयुक्त कार्यालयापर्यंतचे सर्व अभिलेख कक्ष ३१ मार्च, २०१७ पूर्वी अभिलेखांचे

वर्गीकरण करुन अद्ययावत केले जातील व त्यातील नाश करण्यास पात्र कागदपत्रांवर विहीत मुदतीत नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येईल असे सुनिश्चित करण्यात यावे.

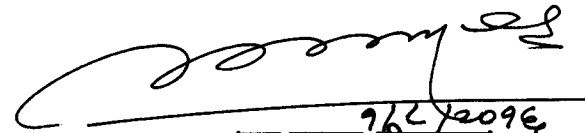
(xv) जडवस्तु संग्रह नोंदवहीचे अद्ययावतीकरण करणे :-

जडवस्तु संग्रह नोंदवहीचे अद्ययावतीकरण करण्यात यावे. संग्रह पडताळणीचे दाखले दर सहा महिन्यांनी वरिष्ठ कार्यालयास पाठविण्यात यावे.

३. राज्यातील सर्व जिल्हाधिकारी यांनी वरील दिशानिर्देशांप्रमाणे “महाराजस्व अभियान” आपआपल्या जिल्ह्यांमध्ये प्रभावीपणे राबविण्यासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न करावेत आणि या अभियानाच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेवून त्याबाबतचा मासिक प्रगती अहवाल विभागीय आयुक्त यांना सादर करावा. विभागीय आयुक्त यांनी या अभियानाचा नियमितपणे आढावा घेवून तिमाही प्रगती अहवाल शासनास सोबत जोडलेल्या प्रपत्र “अ” व प्रपत्र “ब” मध्ये सादर करावा. त्याचप्रमाणे जमाबंदी आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी स्वतंत्रपणे या अभियानांतर्गत त्यांच्या अधिनस्थ कार्यालयात होणा-या कार्यवाहीचा आढावा घेवून तिमाही प्रगती अहवाल शासनास सोबत जोडलेल्या प्रपत्र “अ” व प्रपत्र “ब” मध्ये सादर करावा.

४. प्रस्तुत महाराजस्व अभियानाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी अभियानात अंतर्भूत विविध लोकाभिमुख व प्रशासकीय घटकांच्या निपटान्यांसाठी कालबद्ध मोहिम आखून प्रलंबित कामांचा निपटारा करणे आवश्यक आहे. अशा घटकांसाठी सर्व विभागीय आयुक्तांनी घटकनिहाय कालबद्ध कार्यक्रम निश्चित करुन सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना अनुपालनाचे निर्देश द्यावेत व याबाबतचे अंमलबजावणीचे संनियंत्रण त्यांचेस्तरावर करुन या कार्यक्रमाचा वेळोवेळी आढावा घ्यावा व त्याबाबतचा त्रैमासिक अहवाल वर नमूद केल्याप्रमाणे विहीत केलेल्या विवरणपत्रात शासनास सादर करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(मनु कुमार श्रीवास्तव)
प्रधान सचिव (महसूल)

प्रत :

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई : ३२
२. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई : ३२
३. सर्व जिल्ह्यांचे मा.पालकमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई : ३२
५. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई : ३२

६. अप्पर मुख्य सचिव (मदत व पुनर्वसन), मंत्रालय, मुंबई : ३२
७. सचिव (वने), मंत्रालय, मुंबई : ३२
८. सर्व जिल्हयांचे पालक सचिव.
९. सर्व विभागीय आयुक्त
१०. जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे.
११. सर्व जिल्हाधिकारी
१२. प्रधान सचिव (महसूल) यांचे विशेष कार्य अधिकारी तथा त्यांचे कार्यालय
१३. सर्व सह सचिव व सर्व उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१४. कार्यासन म-५ निवड नस्ती.

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ - १
विषय : प्रत्येक गावात शिवारफेरी कार्यक्रम आयोजित करणे.
अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	गावांची एकूण संख्या	शिवारफेरी कार्यक्रम आयोजित केलेल्या गावांची संख्या	शिल्लक गावांची संख्या
१	२	३	४	५
१				
२				
३				
४				
५				
६				
एकूण				

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-२
विषय : अनधिकृत अकृषिक वापराच्या नोंदी घेऊन कारवाई करणे.
अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ.क्र	जिल्हा	दि.३१.०७.२०१६ अखेर अनधिकृत अकृषिक प्रकरणे		१.८.२०१६ पासून अहवाल महिनाअखेर शोध घेतलेली प्रकरणे		एकूण शोध घेतलेली अनधिकृत अकृषिक		अहवाल महिना अखेर कार्यवाही केलेल्या अनधिकृत अकृषिक प्रकरणांची संख्या			शेरा
		संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र (हे.आर.)	प्रकरणे	क्षेत्र	वसूल दंडाची रक्कम	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१											
२											
३											
४											
५											
६											
एकूण											

विषय : शासकीय पद्धत/ गायरान व सार्वजनिक जमिनीवरील अतिक्रमणे निष्कासित करणे बाबत मोहीम
अहवालाचा महिना :

[illegible]

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-४

विषय : इनाम व वतन जमिन शर्तभंग तपासणी व कार्यवाही करणे.

अहवालाचा महिना :

विभाग :-

[illegible]

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र - अ - ५ (१)

विषय :- विविध प्रयोजनासाठी शासकीय जमिन कब्जेहक्काने अथवा भाडेपट्टयाने प्रदान केलेल्या प्रकरणी कार्यवाही करणे.

(संदर्भ :- शासन परिपत्रक क्र. लेखाप-१०/२०११/प्र.क्र.१५९/ज-१, दिनांक -०३.०३.२०१२)

अहवालाचा महिना : अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	कब्जेहक्काने / भाडेपट्टयाने शासकीय जमिन प्रदान केलेल्या प्रकरणांची संख्या व जमिनीचे क्षेत्र		अहवाल महिना अखेर शर्तभंग आढळून आलेल्या प्रकरणांची संख्या	अहवाल महिना अखेर शर्तभंग प्रकरणी कार्यवाही केलेल्या प्रकरणांची संख्या	शर्तभंग प्रकरणी शासन जमा केलेली एकुण जमीन. (हे.आर.)	अहवाल महिना अखेर शर्तभंग आढळून आलेल्या कार्यवाहीसाठी प्रलंबित प्रकरणांची संख्या	शेरा
		प्रकरणे	क्षेत्र					
			(हे.आर.)					
१	२	३	४	५	६	७	८	९

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र - अ - ५ (२)

विषय :- विविध प्रयोजनासाठी शासकीय जमिन कब्जेहक्काने अथवा भाडेपट्टयाने प्रदान केलेल्या प्रकरणी कार्यवाही करणे.

(संदर्भ :- शासन परिपत्रक क्र. जमीन - ०८/२०१२/प्र.क्र.५१/ज-१, दिनांक -२३.१०.२०१२)

अहवालाचा महिना : अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	कब्जेहक्काने / भाडे पट्टयाने शासकीय जमीन प्रदान केलेल्या प्रकरणांची संख्या व जमिनीचे क्षेत्र		शासकीय जमिनीच्या जागेतील इमारत / सिंमामित येथील दर्शनी भागावर विहीत प्रमाणपत्र लावण्यात आलेल्या प्रकरणांची संख्या.	शासकीय जमिनीच्या जागेतील इमारत / सिंमामित येथील दर्शनी भागावर विहीत प्रमाणपत्र न लावण्यात आलेल्या प्रकरणांची संख्या	शेरा
		प्रकरणे	क्षेत्र			
			(हे.आर.)			
१	२	३	४	५	६	७

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र - अ ५ - (३)

विषय :- विविध प्रयोजनासाठी शासकीय जमिन कब्जेहक्काने अथवा भाडेपट्टयाने प्रदान केलेल्या प्रकरणी कार्यवाही करणे.

(संदर्भ :- शासन परिपत्रक क्र. जमीन - ०८/२०१२/प्र.क्र.४९/ज-१, दिनांक -२६.११.२०१२)

अहवालाचा महिना : अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	वित्तीय मर्यादेनुसार जिल्हाधिकारी / विभागीय आयुक्त / शासन मान्यतेने जमीन मंजूरीचे निर्गमित केलेले आदेश / सनद / करार यांची संख्या		जिल्हयाचे संकेतस्थळावर प्रसिध्द केलेल्या आदेश / सनद / कराराच्या प्रतींची संख्या	जिल्हाधिकारी कार्यालयाचे संकेतस्थळ	शेरा
१	२	३	४	५	६	७

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-६

विषय : भोगवटदार वर्ग -२ जमिनीचा प्रमाणित डाटा बँक तयार करणे

अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	एकूण गावांची संख्या	अहवाल महिनाअखेर भोगवटदार वर्ग -२ जमिनीचा प्रमाणित डाटा बँक तयार केलेल्या गावांची संख्या	शिल्लक गावांची संख्या
१	२	३	४	५
१				
२				
३				
४				
५				
६				
एकूण				

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र अ-७

विषय : भाडेपट्टा नुतनीकरण मोहीम

अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	एकुण भाडेपट्ट्यांची संख्या	दि.३१/७/२०१६ रोजी नुतनीकरणास पात्र भाडेपट्ट्यांची संख्या	१.८.२०१६ पासून अहवाल महिनाअखेर नुतनीकरणास पात्र भाडेपट्ट्यांची संख्या	१.८.२०१६ पासून अहवाल महिनाअखेर नुतनीकरण केलेल्या भाडेपट्ट्यांची संख्या	अहवाल महिना अखेर नुतनीकरण प्रलंबित भाडेपट्ट्यांची संख्या (४)+(५) - (६)	शंरा
१	२	३	४	५	६	७	८
१							
२							
३							
४							
५							
६							
एकूण							

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-८

विषय : गांव नकाशाप्रमाणे अतिक्रमण बंद झालेले पाणंद / पांदण / शेतरस्ते / शिवार रस्ते मोकळे करणे.

अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	दिनांक ३१.७.२०१६ अखेर अतिक्रमित रस्ते		१.८.२०१६ पासून मागील महिना अखेर अतिक्रमण काढलेले रस्ते		अहवाल महिन्यात अतिक्रमण काढलेले रस्ते		१.८.२०१६ पासून एकुण अतिक्रमण काढलेले रस्ते		शेरा
		संख्या	रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)	संख्या	रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)	संख्या	रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)	संख्या	रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
एकूण										

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-९
विषय- अर्ध-न्यायिक प्रकरणे निर्गत करणे
अहवालाचा महिना :

विभाग :-

विषय	जिल्हा	दि. ३१ जुलै २०१६ अखेर प्रलंबित असलेल्या अर्ध न्यायिक प्रकरणांची स्थिती			दि. ३१ जुलै २०१६ नंतरच्या प्राप्त अर्ध न्यायिक प्रकरणांचे निर्गतीबाबतची स्थिती				एकूण शिल्लक प्रकरणे (५+९)	शेरा
		दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीची प्रलंबित प्रकरणे	दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीच्या प्रलंबित प्रकरणांपैकी अहवाल महिना अखेर निकाली काढलेली प्रकरणे	दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीच्या प्रलंबित प्रकरणांपैकी शिल्लक प्रकरणे	मागील महिना अखेर प्रलंबित प्रकरणे	अहवाल महिन्यातील आवक	अहवाल महिन्यात निकाली काढलेली प्रकरणे	अहवाल महिनाअखेर शिल्लक प्रकरणे		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम २४७ अन्वये अपील प्रकरणे										
एकूण एकंदर										
महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम २५७ अन्वये पुनरीक्षण प्रकरणे										
एकूण एकंदर										

विषय	जिल्हा	दि. ३१ जुलै २०१६ अखेर प्रलंबित असलेल्या अर्ध न्यायिक प्रकरणांची स्थिती			दि. ३१ जुलै २०१६ नंतरच्या प्राप्त अर्ध न्यायिक प्रकरणांचे निर्गतीबाबतची स्थिती				एकुण शिल्लक प्रकरणे (५+९)	शेरा
		दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीची प्रलंबित प्रकरणे	दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीच्या प्रलंबित प्रकरणांपैकी अहवाल महिना अखेर निकाली काढलेली प्रकरणे	दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीच्या प्रलंबित प्रकरणांपैकी शिल्लक प्रकरणे	मागील महिना अखेर प्रलंबित प्रकरणे	अहवाल महिन्यातील आवक	अहवाल महिन्यात निकाली काढलेली प्रकरणे	अहवाल महिनाअखेर शिल्लक प्रकरणे		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम २५८ अन्वये पुनर्विलोकन प्रकरणे										
एकूण एकंदर										
कुळ वहिवाट अधिनियमानुसार अपिल										
एकूण एकंदर										
कुळ वहिवाट अधिनियमानुसार पुनरीक्षण										
एकूण एकंदर										

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-१०

विषय : एका महिन्याच्यावर प्रलंबित असलेले फेरफार निकाली काढणे व त्याकरिता मंडल मुख्यालयात फेरफार अदालत घेणे.

अहवालाचा महिना :

विभाग -

अ.क्र.	जिल्हा	दि. ३१ जुलै २०१६ अखेर प्रलंबित असलेल्या फेरफारांची संख्या			दि. ३१ जुलै २०१६ नंतरच्या प्राप्त फेरफार संख्या				एकुण शिल्लक फेरफारांची संख्या (५+९)	शेरा
		दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीची प्रलंबित फेरफारांची संख्या	दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीच्या प्रलंबित फेरफारांपैकी अहवाल महिनाअखेर निकाली काढलेल्या फेरफारांची संख्या	दि. ३१ जुलै २०१६ रोजीच्या प्रलंबित फेरफारांपैकी शिल्लक फेरफारांची संख्या	मागील महिना अखेर प्रलंबित फेरफारांची संख्या	अहवाल महिन्यातील आवक फेरफारांची संख्या	अहवाल महिन्यात निकाली काढलेल्या फेरफारांची संख्या	अहवाल महिनाअखेर शिल्लक फेरफारांची संख्या (६)+(७)-(८)		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१										
२										
३										
४										
५										
६										
एकूण										

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-११

विषय : भुसंपादन प्रकरणी कमी जास्त पत्रके तयार करून गाव दप्तरी नोंदी अद्ययावत करणे.

अहवालाचा महिना :

विभाग -

अ.क्र.	जिल्हा	दिनांक ३१.७.२०१६ अखेर कमी-जास्त पत्रके करणेवर प्रलंबित प्रकरणांची संख्या	रकाना क्र. ३ पैकी अहवाल महिना अखेर निर्गमित कमी- जास्त पत्रकांची संख्या	दिनांक - ०१/०८/२०१६ पासून अहवाल महिना अखेर गाव नमुना नंबर ७/१२ वर अंमल दिलेल्या कमी- जास्त पत्रकांची संख्या	अहवाल महिना अखेर गाव नमुना नं. ७/१२ मध्ये अंमल देण्यासाठी प्रलंबित असलेल्या कमी-जास्त पत्रकांची संख्या	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
१						
२						
३						
४						
५						
६						
एकूण						

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-१३

विषय : कलम ४४अ अन्वये खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक प्रयोजनाकरीता जमीन वापरण्याच्या प्रकरणी सनद निर्गमित करणे.

अहवालाचा महिना -

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	कलम ४४ अ मधील तरतुदीनुसार सनदा निर्गमित करण्यासंदर्भात दिनांक ३१/०७/२०१६ रोजी प्रलंबित अर्ज	कलम ४४ अ मधील तरतुदीनुसार सनदा निर्गमित करण्या संदर्भात दिनांक ०१/०८/२०१६ पासून अहवाल महिन्या अखेर पर्यंत प्राप्त झालेले अर्ज	विहीत नियमानुसार कार्यवाही करून अहवाल महिना अखेर पर्यंत निर्गमित करण्यात आलेल्या सनदांची संख्या	अहवाल महिन्याअखेर निर्गमित न करण्यात आलेल्या सनदांची संख्या	
१	२	३	४	५	६	७
१						
२						
३						
४						
५						
६						
एकूण						

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-१४

विषय : विविध प्रकारचे दाखले देण्याकरिता शिबीरे आयोजित करणे.

अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ. क्र.	जिल्हा	मागील महिना अखेर घेतलेल्या शिबिरांची संख्या	अहवाल महिन्यातील घेतलेल्या शिबिरांची संख्या	एकुण शिबिरांची संख्या	अहवाल महिन्यात वितरीत करणेत आलेल्या दाखल्यांचे प्रकार व संख्या							दि.१.८.२०१६ पासून मागील महिनाअखेर वाटप केलेल्या एकूण दाखल्यांची संख्या	दि.१.८.२०१६ पासून एकूण एकंदर वाटप केलेल्या दाखल्यांची संख्या (१२+१३)	शेरा
					जातीचा दाखला	उत्पन्नाचा दाखला	अधिवास दाखला	रहिवास दाखला	नॉन क्रिमीलेअर दाखला	इतर दाखले	एकुण दाखले			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१४
१														
२														
३														
४														
५														
६														
एकूण														

महाराजराव अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र अ-१५
विषय : विस्तारीत स्वरूपातील समाधान योजना राबविणे
अहवालाचा महिना :

विभाग :-

अ. क्र.	जिल्हा	दि.१.८.२०१६ पासून मागील महिना अखेर घेतलेल्या शिबिरांची संख्या	अहवाल महिन्यातील घेतलेल्या शिबिरांची संख्या	एकूण शिबिरांची संख्या	मागील महिना अखेर शिल्लक अर्ज			अहवाल महिन्यात नविन प्राप्त अर्ज			एकूण प्राप्त अर्ज			अहवाल महिन्यात निर्गत केलेले अर्ज			अहवाल महिन्यात अखेर प्रलंबित अर्ज			
					महसुल विभाग	अन्य विभाग	एकूण	महसुल विभाग	अन्य विभाग	एकूण	महसुल विभाग	अन्य विभाग	एकूण	महसुल विभाग	अन्य विभाग	एकूण	महसुल विभाग	अन्य विभाग	एकूण	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१																				
२																				
३																				
४																				
५																				
६																				
एकूण																				

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-१
विषय : संवर्ग जेष्ठता सुची अद्ययावत करणे
अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	संवर्ग	दि.१.१.२०१५ रोजीची अंतिम सेवा जेष्ठता यादी प्रसिध्द केल्याचा दिनांक	दिनांक १.१.२०१६ रोजीची प्रारुप सेवा जेष्ठता यादी प्रसिध्द केल्याचा दिनांक	दिनांक १.१.२०१६ रोजीची अंतिमसेवा जेष्ठता यादी प्रसिध्द केल्याचा दिनांक	दिनांक १.१.२०१७ रोजीची प्रारुप जेष्ठता यादी प्रसिध्द केल्याचा दिनांक	दिनांक १.१.२०१७ रोजीची अंतिमसेवा जेष्ठता यादी प्रसिध्द केल्याचा दिनांक	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८
जिल्हा							
१	अव्वल कारकुन						
२	कनिष्ठ लिपीक						
३	वाहन चालक						
४	शिपाई						
५	मंडळ अधिकारी						
६	तलाठी	उपविभागीय कार्यालय,					
७	कोतवाल	तहसील कार्यालय,					

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-२

विषय : बिंदू नामावली अद्ययावत करुन प्रमाणित करणे व Online Roster प्रणालीत परिपूर्ण माहिती भरणे.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	एकुण संवर्ग संख्या	दिनांक ०१/०८/२०१६ अखेर प्रमाणित करावयाच्या बिंदूनामावलीची संख्या	डिसेंबर २०१६ अखेर प्रमाणित केलेल्या संवर्गाची संख्या	ऑनलाईन रोस्टर प्रणालीत माहिती भरण्यात आल्याचा दिनांक		शेरा
					पदोन्नती	सरळसेवा	
१	२	३	४	५(अ)	५(ब)	६	७
१							
२							
३							
४							
५							
६							

[illegible]

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-४

विषय :- गट क च्या कर्मचा-यांसाठी विभागीय परिक्षा आयोजित करणे.

अहवाल महिना -

अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	गट 'क' च्या कर्मचा-यांची संख्या	विभागीय परिक्षेला बसण्यास पात्र कर्मचा-यांची संख्या	विभागीय परिक्षा आयोजित केल्याचा दिनांक	विभागीय परिक्षेस बसलेल्या कर्मचा-यांची संख्या	विभागीय परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या कर्मचा-यांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१						
२						
३						
४						
५						
६						
एकूण						

प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-५

विषय :- विविध संवर्गासाठी पदोन्नती प्रस्ताव तयार करणे व सक्षम प्राधिका-याकडे सादर करणे.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

[illegible]

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

[illegible]

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब- ७ (२)

विषय :- प्रलंबित विभागीय चौकशी प्रकरणांत सत्वर कार्यवाही करणे.

(संदर्भ - सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक : निप्रआ-१११२/प्र.क्र.८२/११-अ, मुंबई दिनांक - २३/०४/२०१३)

दिनांक ----- ते ----- पर्यंत

विभाग :-

शिस्तभंगाची कारवाई करण्याचे योजिले (Contemplated) आहे, अशा प्रकरणांची दि.३१ मार्च, २०१६ रोजी असलेली संख्या	स्तंभ १ मधील प्रकरणांत समाविष्ट कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या @	शिस्तभंग विषयक कारवाई सुरु असलेल्या # प्रकरणांची दि. ३१ मार्च, २०१६ रोजी असलेली संख्या (यात दि. ३१ मार्च, २०१६ रोजी किंवा तत्पूर्वी दोषारोपपत्रे निर्गमित केलेली प्रकरणे समाविष्ट होतील)	स्तंभ ३ मधील प्रकरणात समाविष्ट असलेल्या कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या	स्तंभ ३ मधील प्रकरणांपैकी दि. ३१ मार्च, २०१६ रोजी जी प्रकरणे २ वर्षे वा त्यापेक्षा जास्त कालावधीसाठी प्रलंबित आहेत अशा प्रकरणांची संख्या \$	स्तंभ ५ मधील प्रकरणात समाविष्ट असलेल्या कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या @	स्तंभ ५ मधील प्रकरणांपैकी नियम १० अन्वये शिस्तभंग विषयक कारवाई सुरु असलेली प्रकरणे	स्तंभ ५ मधील प्रकरणांपैकी नियम १३ अन्वये शिस्तभंग विषयक कारवाई सुरु असलेली प्रकरणे	स्तंभ ५ मधील प्रकरणांपैकी या अहवालाच्या दिनांकास चौकशी अधिकाऱ्याकडे अद्याप सोपविलेली नाही, अशा प्रकरणांची संख्या (खालील उप स्तंभांमध्ये नियम ८ आणि नियम २७ खालील प्रकरणांची संख्या नमूद करावी)	स्तंभ ५ मधील प्रकरणांपैकी चौकशी अधिकाऱ्याकडे प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांची संख्या (दि..... पर्यंत)	स्तंभ ५ मधील प्रकरणांपैकी चौकशी अहवाल प्राप्त झालेल्या आणि त्यानंतर विविध टप्प्यांवर प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांची संख्या (दि..... पर्यंत)	स्तंभ ५ मधील प्रकरणांपैकी अंतिमतः निकाली निघालेल्या प्रकरणांची संख्या (दि..... पर्यंत)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-८
विषय :- कर्मचा-यांची सेवा पुस्तके अद्ययावत करणे.
अहवाल महिना -   अखेर

विभाग -

अ.क्र.	जिल्हा	संवर्ग	एकुण कार्यरत अधिकारी/ कर्मचा-यांच्या मूळ सेवा पुस्तकांची संख्या	अहवाल महिना अखेर अद्ययावत केलेल्या सेवा पुस्तकांची संख्या	अहवाल महिना अखेर अद्ययावत करण्याचे शिल्लक असलेल्या सेवा पुस्तकांची संख्या	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
१						
२						
३						
४						
५						
६						
एकूण						

विषय : महालेखाकार नागपूर यांचेकडील प्रलंबित जमा लेखा परिच्छेदांचा निपटारा.
अहवाल महिना - अखेर

आकडे कोटीत.

[illegible]

અહવાલ મહિના - અખેર

(आकडे कोटीत)

[illegible]

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र - ब-१० (१)

विषय :- लोकलेखा समितीचे अहवालावरील प्रलंबित परिच्छेद व शिफारशीवर कार्यवाही करणे.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	दिनांक ३१ जुलै २०१६ रोजी प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	मागील महिन्यांपर्यंत सादर केलेल्या परिच्छेदांची संख्या	अहवालाच्या महिन्यात स्पष्टीकरण सादर केलेल्या परिच्छेदांची संख्या	अहवाल महिन्या अखेर स्पष्टीकरण सादर केलेल्या एकुण परिच्छेदांची संख्या आणि प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	एकुण स्विकृत परिच्छेद	स्विकृतीसाठी प्रलंबित परिच्छेद
१	२	३	४	५	६	७	८	९

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र - ब-१० (२)

विषय :- नागरी अहवालावरील प्रलंबित परिच्छेद व शिफारशीवर कार्यवाही करणे.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	दिनांक ३१ जुलै २०१६ रोजी प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	मागील महिन्यांपर्यंत सादर केलेल्या परिच्छेदांची संख्या	अहवालाच्या महिन्यात स्पष्टीकरण सादर केलेल्या परिच्छेदांची संख्या	अहवाल महिन्या अखेर स्पष्टीकरण सादर केलेल्या एकुण परिच्छेदांची संख्या आणि प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	एकुण स्विकृत परिच्छेद	स्विकृतीसाठी प्रलंबित परिच्छेद
१	२	३	४	५	६	७	८	९

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल प्रपत्र - ब १० (३)

विषय :- महसुली जमा अहवालावरील प्रलंबित परिच्छेद व शिफारशीवर कार्यवाही करणे.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	दिनांक ३१ जुलै २०१६ रोजी प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	मागील महिन्यांपर्यंत सादर केलेल्या परिच्छेदांची संख्या	अहवालाच्या महिन्यात स्पष्टीकरण सादर केलेल्या परिच्छेदांची संख्या	अहवाल महिन्या अखेर स्पष्टीकरण सादर केलेल्या एकुण परिच्छेदांची संख्या आणि प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	प्रलंबित परिच्छेदांची संख्या	एकुण स्विकृत परिच्छेद	स्विकृतीसाठी प्रलंबित परिच्छेद
१	२	३	४	५	६	७	८	९

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-११
विषय : प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्रांचा निपटारा करणे.
अहवाल महिना - अखेर

विभाग :

(आकडे कोटीत)

अ.क्र.	जिल्हा	दि.३१.७.२०१६ रोजी प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्रे		अहवाल महिन्या अखेर महालेखाकार कार्यालयास सादर केलेली उपयोगिता प्रमाणपत्रे		अहवाल महिन्या अखेर शिल्लक उपयोगिता प्रमाणपत्रे		शेरा
		संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	
१	२	३	४	५	६	७	८	
१								
२								
३								
४								
५								
६								
एकूण								

[illegible]

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-१२ (२)

विषय :- महालेखाकार मुंबई यांचेकडील प्रलंबित तपशीलवार देयकांचा निपटारा.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग -

(आकडे कोटीत)

अ.क्र.	जिल्हा	दि.३१.७.२०१६ रोजी प्रलंबित तपशीलवार देयके		अहवाल महिन्या अखेर महालेखाकार कार्यालयास सादर केलेली तपशीलवार देयके		अहवाल महिन्या अखेर महालेखाकार कार्यालयाने स्विकृत केलेली तपशीलवार देयके		अहवाल महिन्या अखेर शिल्लक तपशीलवार देयके		शेरा
		संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१										
२										
३										
४										
५										
६										
एकूण										

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-१३
विषय :- सहा गव्हा पध्दतीने अभिलेख ठेवणे.
अहवाल महिना -- अखेर

विभाग

अ. क्र.	जिल्हा	कार्यालयाचे नाव	कार्यालयाची संख्या	अहवाल महिना अखेर सहा गव्हा पध्दतीने अभिलेखे ठेवलेल्या कार्यालयांची संख्या	सहा गव्हा पध्दतीने अभिलेखे न ठेवलेल्या कार्यालयांची संख्या	शेरा
१	२	३ अ	३ ब	४	५	६
१						
२						
३						
४						
५						
६						
एकूण						

महाराजस्व अभियान

प्रगती अहवाल -प्रपत्र-ब-१४

विषय :- जिल्हयातील महसूल कार्यालयातील अभिलेख कक्ष अदयावत करणे.

अहवाल महिना - अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	स्तर	जिल्हयात अभिलेख कक्षांची संख्या	अहवाल महिन्याअखेर अदयावत केलेल्या अभिलेखकक्षांची संख्या व नाव	शेरा
१	२	३	४	५	६
१					
२					
३					
४					
५					
६					
एकूण					

महाराजस्व अभियान
प्रगती अहवाल-प्रपत्र ब-१५
विषय :- जडवस्तु संग्रह नोंदवहीचे अद्ययावतीकरण करणे.
अहवालाचा महिना -   अखेर

विभाग :-

अ.क्र.	जिल्हा	एकुण महसूल कार्यालयाची संख्या	अहवाल महिन्या अखेर जडवस्तु संग्रह नोंदवही अद्ययावत केलेल्या कार्यालयांची संख्या	जडवस्तु संग्रह नोंदवही अद्ययावत न झालेल्या कार्यालयांची संख्या	शेरा
१	२	३	४	५	६
१					
२					
३					
४					
५					
६					
एकूण					